



KESKKONNAAMET

Anti Puusepp  
Haljala Vallavalitsus  
haljala@haljala.ee

Teie 21.05.2024 nr 7-1/83-23

Meie 27.06.2024 nr 6-5/24/10891-2

**Ettepanekud Haljala valla tuuleparkide  
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja  
keskkonnamõju strateegilise hindamise  
programmi kohta**

Edastasite Keskkonnaametile planeerimisseaduse § 100 alusel teate Haljala valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku kohta, mis toimub 10. juunist kuni 26. juulini 2024. a. Planeeringu eesmärgiks on välja selgitada tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad Haljala valla haldusterritooriumi kesk- ja idaosas (eriplaneeringu pindala 240 km<sup>2</sup>). Tuulepark on mitmest vähemalt 30 meetri kõrgusest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam. Eriplaneeringust huvitatud isikuteks on OÜ Irbeni ja Sunly Wind OÜ.

Keskkonnaamet on avalikul väljapanekul olevad materjalid läbi vaadanud ning esitame järgmised ettepanekud täpsustamiseks:

1. Ptk 1.3, lk 8 on toodud, et *sobivusanalüüsi (GIS analüüs) käigus arvestati Keskkonnaameti soovitatud puhvritega (seisuga 28.06.2021), 600 m puhver kaitsealast, hoiualast, püsielupaigast (kaasa arvatud Natura 2000 alad ning projekteeritavad alad), mille kaitse-eesmärgiks on linnu- või nahkhiireliike*. Samas piirneb esialgse uuringualaga C Tatruse looduskaitseala ning soovituslikku puhvrit pole arvestatud. Dokumendi kohaselt selgitatakse tuulepargi rajamise kaudne mõju (eelkõige juhul kui taristu rajamisega kaasneb kuivendus) Tatruse looduskaitseala kaitstavatele metsakooslustele ning vajadusel kaitseala ja tuulepargi vahelise puhvri ulatus välja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) käigus. Palume täpsustada, miks ei ole koheselt arvestatud soovituslikku puhvrit ning juhime tähelepanu, et lisaks tuleb KSH käigus hinnata tuulepargi ja selle taristu mõju looduskaitsealale nii opereerimise etapis kui ka peale sulgemise etappi.
2. Ptk 2.4, lk 14 on välja toodud, et *opereerimise aegsed negatiivsed mõjud on seotud eelkõige müra, varjutuse ja visuaalse mõjuga, aga sõltuvalt asukohast võib olla mõjutatud ka linnustik ja loomastik*. Täpsustame, et kuivendussüsteemide mõju jätkub nii opereerimise etapis kui ka peale sulgemise etappi.
3. Ptk 2.5.1, lk 15 palume linnustiku mõjutegurina lisada hukkamise õhuliinides (vältitav).

4. Ptk 2.5.8, lk 34 on märgitud, et *LKS-st tulenevalt on Annikvere ojal ja Vainupea jõel 50 m laiune ehituskeeluvöönd, kusjuures metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd kalda piiranguvööndi piirini ehk 100 m*. Täpsustame, et nn metsamaa erisus (looduskaitseadus (LKS) § 38 lg 2) kehtib vaid rannal ja järve või jõe kaldal, kuid mitte oja kaldal.
5. Ptk 2.6, lk 47–48 on käsitletud kumulatiivsete mõjude hindamist. Kindlasti tuleb hinnata eriplaneeringuga kavandavate tuuleparkidega (eriti alad A–C) kaasnevate mõjude omavahelist kumuleeruvust. Eeldatavasti on see ka kavas, kuid meie hinnangul see dokumendist üheselt välja ei tule. KSH programmis võiks ka nimetada olemasoleva info alusel eeldatavad mõjuvaldkonnad, kus eriplaneeringuga kavandavate tuuleparkide mõjud võivad kumuleeruda (nt müra, varjutus, visuaalne mõju).
6. Ptk 2.8, lk 49 tabeli 2-6 kohaselt kavatakse KSH aruandes käsitleda võimalikku mõju põhjaveele, kuna uuringualad asuvad valdavalt kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel ning mõju võib esineda peamiselt vundamentide ja teede rajamisel (seejuures on tavaliselt vajalik ka täiendav kuivendamine).
- 6.1 Palume mõju hindamisel kajastada mõju suurust ning kui kaugele võib mõju (veerežiimi muutus) ulatuda, ning kas mõjuala ulatuses on elamuid, mille veevarustust planeeritav tegevus võib mõjutada.
7. Palume esialgsetel uuringualadel kajastada märgalade olemasolu. Näiteks uuringualadel C ja D on märgalad (madalsoo, raba) või asuvad märgalad vahetus läheduses (Marjasoo ja Hulja soo uuringualaga D piirneval alal). Kuna tuulikute taristu rajamine võib mõjutada veerežiimi (sh on mainitud ka täiendavat kuivendamist), palume tabelis 2-6 eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõjuna kajastada mõju märgaladele.
8. Eriplaneeringu esialgsetele uuringualadele jääb KSH programmi kohaselt mitmeid vooluveekogusid ja allikaid. Uuringuala A läbib Annikvere oja, ala B Vainupea jõgi, ala C Visuoja ja ala D Auküla peakraav. KSH programmi lk 36 mainitakse, et LKS § 38 lg 5 kohaselt ei laiene ehituskeeluvöönd mh kehtestatud tuuleparki kavandava kohaliku omavalituse eriplaneeringuga kavandatud tehnovõrgule ja -rajatisele, kuid KSH peab siiski andma hinnangu, kas asjakohased pinnavee ja kalda kaitse eesmärgid on tuulepargi rajamisel täidetud. KSH programmist järeldub, et tuulikute vundamendid ja taristu võidakse rajada veekogude ehituskeeluvööndisse (lk 49). Kui järeldus on õige, palume lisaks pinnaveele ja kallastele avalduva mõju hindamisele kajastada ka mõju vee-elustikule (valguse muutus, vibratsioon, müra). Tuulikute ja teiste LKS § 38 lg 4 ja 5 toodud erandite alla mitte kuuluvate uute ehitiste kavandamisel kalda ehituskeeluvööndisse tuleb planeerimisprotsessis taotleda ehituskeeluvööndi vähendamist (LKS § 40 lg 4 p 4).
9. Leiame, et juhul kui tuuleparkide rajamisega kaasneb ulatuslik kuivendussüsteemide rajamine või ümberehitamine, mis võib avaldada negatiivset mõju märgade elupaikade elustikule, tuleb kavandada meetmed sellega kaasnevate negatiivsete mõjude leevendamiseks või kompenseerimiseks<sup>1</sup>.
10. On tervitatav, et esmasel ruumianalüüsil on tuugenite distantiks hoonestusest lähtunud 750 meetrisest puhvrist, sest see langeb kokku taastuvenergeetika põhimõttega, et energia tuleks toota tarbijale võimalikult lähedal, sest nii väheneb surve piirkonna loodusväärtustele.

---

<sup>1</sup>Vt täpsemalt <https://keskkonnaamet.ee/uudised/maaparandussüsteemide-negatiivsete-mojude-leevendus-ja-kompensatsioonimeetmete-rakendamise>

11. Linnustiku-uuringud on planeeritud, metoodika on kavas kooskõlastada Keskkonnaametiga. Saustre merikotka püsielupaigale pööratakse eraldi tähelepanu, kuna see on hetkel ainuke teadaolev I kaitsekategooria kaitsealuse liigi leiukoht EP alal. Natura 2000 linnualade mõjuhindamise vajadus on käsitletud, järeldustega võib nõustuda.
12. Märkime, et kaasamiskirjas toodud veebilink eriplaneeringu materjalidele suunas valla kodulehe avalehele. Soovitame arvamuse avaldamiseks mõeldud materjalide kohta edastada võimalikult täpne veebilink dokumendi asukohaga või edastada arvamuse avaldamiseks mõeldud dokument meile otse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)  
Helen Manguse  
juhataja  
keskkonnakorralduse büroo

Märt Öövel 5306 8315 (looduskaitse)  
mart.oovel@keskkonnaamet.ee

Marko Mägi 5787 8730 (looduskaitse)  
marko.magi@keskkonnaamet.ee

Pauli Saag 5353 8356 (looduskaitse)  
pauli.saag@keskkonnaamet.ee

Tarmo Evestus 5308 8511 (liigikaitse)  
tarmo.evestus@keskkonnaamet.ee

Katrin Jürgens 523 8548(liigikaitse)  
katrin.jurgens@keskkonnaamet.ee

Krista Pukk 5699 5021 (looduskasutus, ehituskeeluvöönd)  
krista.pukk@keskkonnaamet.ee

Geidi Rõõm 5372 2704 (vesi)  
geidi.room@keskkonnaamet.ee

Siret Punnisk 512 8350 (keskkonnakorraldus)  
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee